

Kaliski Goniec

wydanie specjalne

W tym numerze między innymi:

O finansach ... 2

O bezrobociu ... 4

O inwestycjach... 5

O odnowie wsi... 6

O stowarzyszeniach ... 8

O wielu jubileuszach... 9-10

O partnerach i kulturze... 11-14

Działania w Samorządzie Gminy Kaliska w roku 2003

Okienko Wójta

Oddajemy w Państwa ręce pierwszy specjalny numer Kaliskiego Gońca dot. Wydarzeń Roku 2003.

Pragniemy w nim przypomnieć to, co działo się w minionym roku, czego doświadczyliśmy, co udało się nam osiągnąć i w jaki sposób się bawiliśmy.

Wierzymy, że każdy następny rok będzie przynosił coraz więcej zmian na lepsze, że jakość naszego życia będzie wzrastać i co za tym idzie nasza Gmina będzie Gminą coraz bardziej szczęśliwych mieszkańców.

*Wójt Gminy Kaliska
Antoni Cywiński*

Finanse Gminy

Wykonanie budżetu w 2003 roku

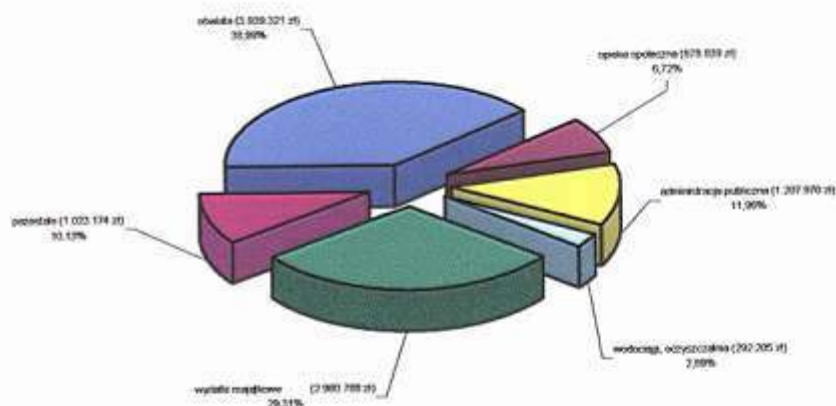
Budżet gminy realizowany jest po stronie dochodów i wydatków.

Dochody wykonane zostały na kwotę 7.651.027 zł. Strukturę dochodów przedstawiliśmy na wykresie.

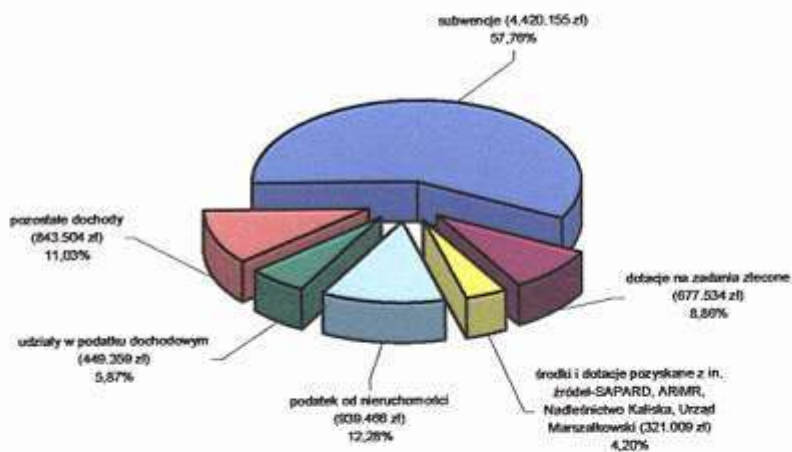
- Subwencje są to środki z budżetu państwa, dzielą się na trzy części:
  - * na subwencję oświatową 3.376.171 zł
  - * na subwencję wyrównawczą (w 85 % wyrównuje dochody do średniej w kraju)
  - * na subwencję rekompensującą (ustawowe ulgi w podatku rolnym, leśnym, i od środków transportowych)
- Dotacje na zadania zlecone- są to środki z budżetu państwa głównie na opiekę społeczną.
- Środki i dotacje pozyskane z innych źródeł (SAPARD, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Nadleśnictwo Kaliska, Urząd Marszałkowski)
- Podatek od nieruchomości – osoby prawne i fizyczne.
- Udziały w podatku dochodowym (część podatku, który potrącony jest od wynagrodzeń mieszkańców naszej gminy, Ministerstwo Finansów przekazuje nam 27,6 % od 2004r. 35,76 docelowo 39,3)
- Pozostałe dochody – za pobór wody, za ścieki, sprzedaż działek, czynsze, podatek rolny, leśny.

*Hanka Dera—Skarbnik Gminy

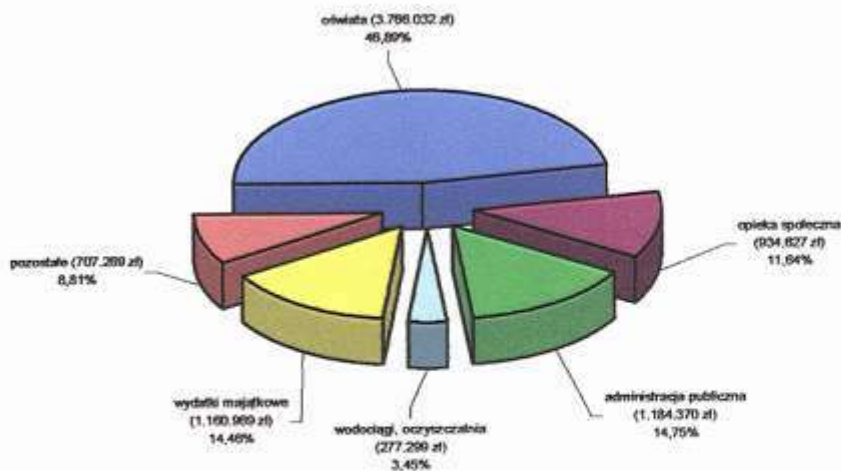
Struktura wydatków - plan na 2004 rok (ogółem 10.102.297 zł)

Struktura dochodów Gminy Kaliska - wykonanie w 2003 r. (7.651.027 zł)

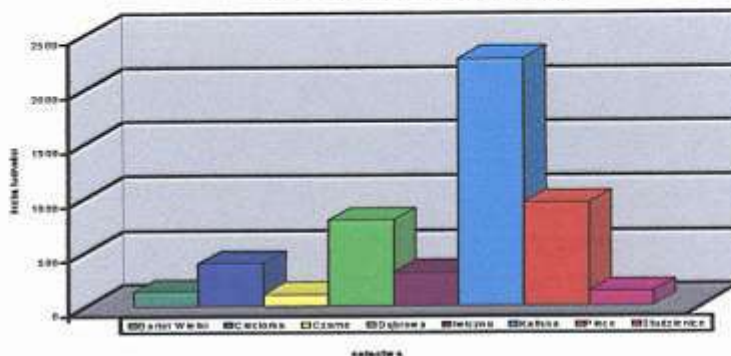
Wydatki Gminy Kaliska - wykonanie na 2003 r. (8.030.588 zł)

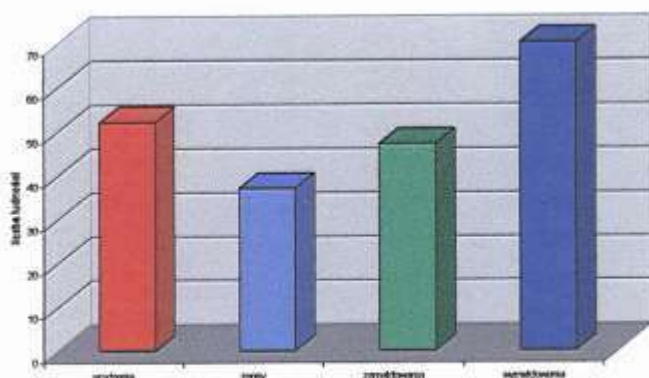

Trochę statystyki ...

Stan ludności w Gminie Kaliska w 2003 roku

Ruch ludności w Gminie Kaliska w 2003 roku

Liczba mieszkańców Gminy z podziałem na przedziały wiekowe – stan w dniu 31.12.2003r.

Razem ludność—5112

przedział wiekowy	liczba osób
0-10	- 760
11 - 20	- 941
21 - 30	- 780
31 - 40	- 763
41 - 50	- 736
51 - 60	- 435
pow. 60 lat	- 697

Informacja z realizacji zadań pomocy społecznej za 2003 r.

W ramach zadań finansowanych przez budżet gminy GOPS realizował takie zadania jak:

- 1. pomoc dla osób bezdomnych z gminy Kaliska** (w/g szacunku GOPS w naszej gminie jest około 15 osób)
- W 2003r. udało nam się uniknąć kosztów związanych z pobytem naszych bezdomnych w schroniskach dla bezdomnych. W tej sprawie kilkakrotnie negocjowaliśmy zarówno z naszymi bezdomnymi jak i schroniskami gdzie nasi bezdomni przebywali.
- 3. dożywianie dzieci w szkole** - w 2003r. dożywiano 263 dzieci. Łącznie wydatkowano na ten cel 81.000zł. Objęcie dożywianiem tak dużej liczby dzieci możliwe było dzięki pozyskaniu, w ciągu roku, dodatkowych środków na dożywianie z budżetu państwa (60.200 zł) i darowizny od Pani Posel Paturalskiej (3.000 zł).
- 4. usługi opiekuńcze** - z usług opiekuńczych korzystało 11 osób - koszt usług 29.991 zł.
- 5. zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzeń losowych** -

3 rodziny skorzystały z tej formy pomocy. Wydatkowano my na to zadanie 1.700 zł.

- 1. zasiłki celowe i w naturze** - z tej formy pomocy skorzystało 78 rodzin na łączną kwotę 15.055 zł

Reasumując realizację zadań finansowanych z budżetu gminy pragniemy stwierdzić, że prócz pomocy finansowej pracownicy GOPS pomagali naszym mieszkańcom w zakresie prawnym i psychologicznym - 25 rodzin skorzystało z tej pomocy. Pomogliśmy także 189 rodzinom w załatwianiu spraw urzędowych i innych. Ponadto w ciągu całego roku pracą socjalną objealiśmy 134 rodziny.

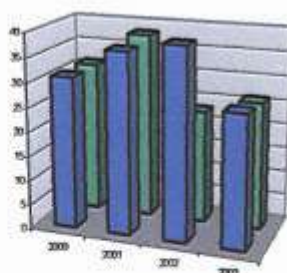
Zadania finansowane z budżetu państwa w 2003r. obejmowały pomoc w formie:

- 1. zasiłków stałych** - 29 rodzin otrzymało pomoc na kwotę 125.878 zł.
- zasiłków stałych wyrównawczych** - 22 osoby otrzymały pomoc na kwotę

- 1. rent socjalnych** - 47 osób otrzymało pomoc na kwotę 165.387 zł.
- 2. zasiłków z tytułu ochrony macierzyństwa** - 26 rodzin skorzystało z tej formy pomocy na łączną kwotę 28.146 zł.
- 3. zasiłków okresowych gwarantowanych** - z tej formy pomocy skorzystało 11 osób na kwotę 35.990 zł.
- 4. zasiłków okresowych**- pomoc obejmowała 133 rodziny, które otrzymały pomoc na kwotę 52.723 zł.
- 5. składek na ubezpieczenie społeczne** - tą formą pomocy objęto 23 osoby pobierające zasiłki stałe i 11 osób pobierających zasiłki okresowe gwarantowane. Wydatkowano w tym dziale 43.350 zł.
- 6. składek na ubezpieczenie zdrowotne** - opłacanych w 2003r. za 60 osób na kwotę 17.431 zł.
- 7. zasiłków rodzinnych** - objęto pomocą 9 rodzin z 17 dziećmi na kwotę 6.686 zł
- 8. zasiłków pielęgnacyjnych** - objęto pomocą 11 osób na kwotę 16.761 zł

Przygotowała: B.Wysokińska

Liczba firm zarejestrowanych i wyrejestrowanych w latach 2000-2003

■ firmy zarejestrowane

■ firmy wyrejestrowane

Przedsiębiorczość

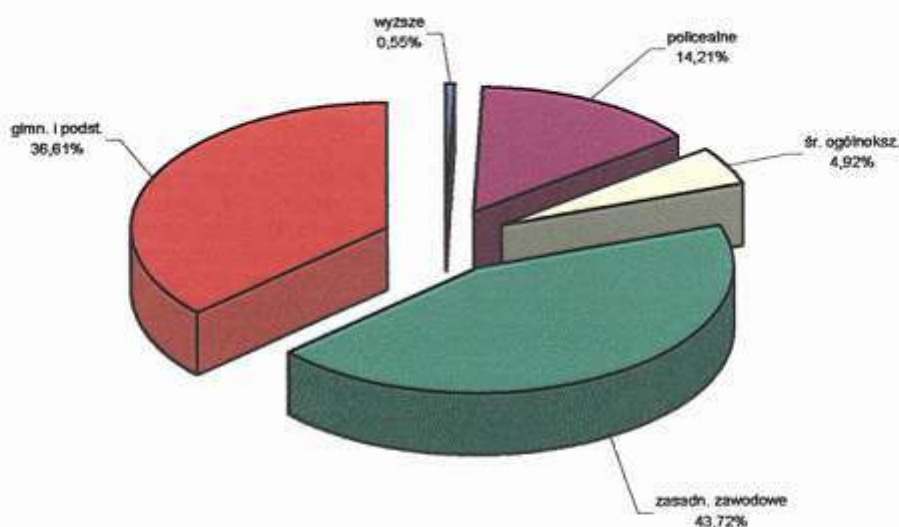
Jak wynika z przeprowadzonej analizy rejestrowanych i wykreślanych firm, rok 2002 był rokiem korzystnym dla powstających na terenie naszej Gminy firm powstających - było 37 rejestracji a wykreśleń 22. Natomiast w roku 2003 można powiedzieć, że zaistniała równowaga: powstało 28 firm a działalność zakończyło 25. Na koniec grudnia 2003r. mieliśmy zarejestrowanych ponad 230 przedsiębiorców.

B.Pieniąk

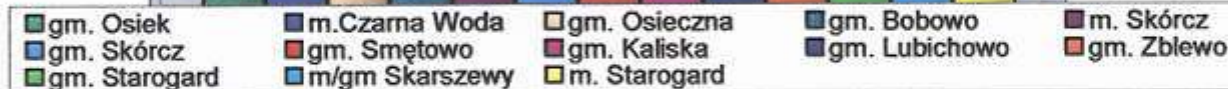
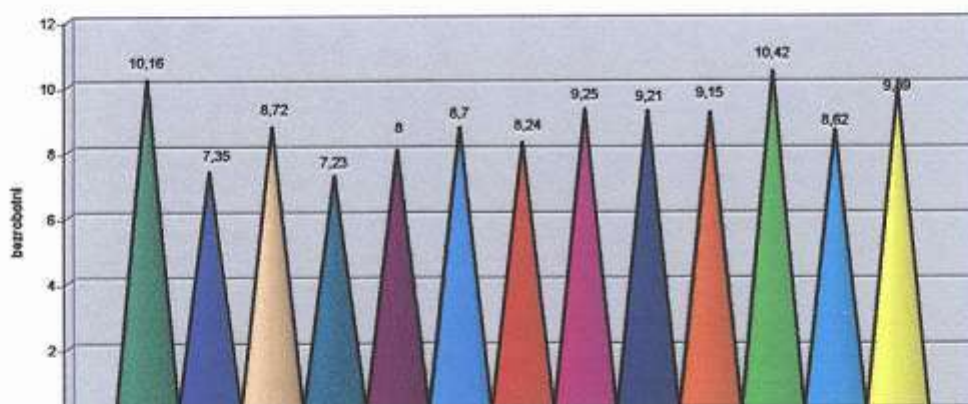
Działania na rzecz skutków bezrobocia

Bezrobocie i jego skutki to jeden z kluczowych tematów społecznych naszej gminy. Stan bezrobocia na koniec listopada 2003r. to 535 osób zarejestrowanych w Starogardzkim Urzędzie Pracy (w tym 312 kobiet, z tego 83 osoby z prawem do zasiłku). W minionym roku podejmowaliśmy różne działania, mające na celu zmniejszenie skutków bezrobocia, aktywizację i pomoc osobom pozostającym bez pracy. Kwalifikując osoby do zatrudnienia kierowano się sytuacją socjalną i rodzinną. Traktowaliśmy też okres pracy jako swoistą potrzebę terapii dla niektórych z osób. Planując pracę dla utworzonych brygad uwzględniono również interes gminy, a więc osiągnięcie trwałych korzyści i efektów z wykonanych prac w okresie zatrudnienia osób bezrobotnych. Łącznie zatrudniliśmy w ciągu całego 2003 roku 62 osoby w ramach robót publicznych. Skorzystaliśmy również z możliwości utworzenia stażu zawodowego dla 5 osób. Zatrudnienie tak wielu osób w minionym roku przyniosło Gminie konkretne efekty ekonomiczne, jak również pozwoliło na wyrwanie kilkudziesięciu osób z wieloletniego okresu stagnacji bez pracy, poprawiło okresowo sytuację budżetów ich rodzin i pozwoliło na zmniejszenie pomocy ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zatrudnienie stażystów pozwala na szybkie znalezienie im się na rynku pracy i wspomóżenie finansowe w zakresie studiów wyższych.

Struktura osób bezrobotnych wg wykształcenia - stan na dzień 31.12.2003 r.

Bezrobotni wg miast i gmin powiatu starogardzkiego na 100 mieszkańców - stan na dzień 31.12.2003 r.

Działania inwestycyjne i remontowe

➤ Budowa hali sportowej z rozbudową budynku szkoły w Kaliskach

W trakcie realizacji znajduje się budowa pełnowymiarowej hali sportowej z zapleczem wraz z rozbudową budynku szkoły w Kaliskach dla potrzeb gimnazjum.

Na poddaszu części gimnazjalnej zaprojektowano schronisko młodzieżowe z 29 miejscami noclegowymi.

Aktualnie roboty wykonuje Wielobranzowe Przedsiębiorstwo "Inremo" z Inowrocławia.

Zakres prac obejmuje wykonanie stanu surowego obiektów.

Zgodnie z Wieloletnim Programem Inwestycyjnym Gminy Kaliska, inwestycja ta ma być zrealizowana w 2005 roku. Będzie to jednak możliwe w przypadku otrzymania zewnętrznych środków finansowych w wysokości do 75 % wartości zadania.

*K.Mania

➤ Drogi

W 2003 roku wykonano projekt techniczny modernizacji drogi gminnej Kaliska – Studzienice odcinek Kaliska – Cmentarz w ciągu ulicy Ceynowy. Koszt projektu technicznego wraz z wykonaniem podkładów geodezyjnych wyniósł 10.400 zł. Realizacja powyższej inwestycji przewidziana jest na rok 2004.

W II półroczu 2003 roku wykonano projekt techniczny modernizacji drogi gminnej Studzienice – Bartel – Konarzyny granica gminy. Koszt projektu wyniósł ogółem 29.984,00 zł z czego dofinansowanie z Nadleśnictwa Kaliska wyniosło 26.986,00 złotych. Realizacja inwestycji planowana jest na rok 2005.

W 2003 roku wykonano kolejny odcinek drogi Studzienice – droga krajowa Nr 22 o długości 500 mb i szerokości 3,5 m. Wykonawcą inwestycji było Przedsiębiorstwo Budowy Dróg S.A. ze Starogardu Gdańskiego. Koszt inwestycji wyniósł ogółem 143.197 zł w tym środki budżetu gminy wynosiły 73.861 zł a pozostała kwota w wysokości 69.336 zł stanowiła dofinansowanie powyższego zadania ze środków pomocowych programu SAPARD.

Naprawa nawierzchni asfaltowej w miejscowości Dąbrowa poprzez wykonanie nakładki bitumicznej w miejscach uszkodzonych. Wartość zadania 26.938,00 złotych. Refundacja kosztów z Urzędu Marszałkowskiego w wysokości 20.000,00 złotych

*H.Zmuda Trzebiatowski

➤ Gospodarka wodno-ściekowa

W roku 2003 wykonana została dokumentacja techniczna na budowę kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z budową przepompowni ścieków PS 2 oraz modernizacją przepompowni ścieków PS 1 na terenie wsi Kaliska. Koszt dokumentacji technicznej wraz z podkładami geodezyjnymi wyniósł 46.000 zł.

Dokumentacja obejmuje swoim zasięgiem część wsi Kaliska, która nie jest obecnie skanalizowana. Realizacja powyższego zadania wartości ogółem około 4 mln zł przewidziana jest do realizacji w ramach dofinansowania ze środków Sapard na rok 2005.

Wykonano aktualizację dokumentacji technicznej modernizacji ujęcia wody wraz ze stacją uzdatniania wody w Kaliskach co pozwoliło na przygotowanie wniosku o dofinansowanie inwestycji ze środków SAPARD. Powyższa inwestycja wartości około 1 mln zł realizowana będzie w roku 2004.

Realizacji powyższej inwestycji przyczyni się do poprawy jakości wody w wodociągu więksim w Kaliskach.

*K.Bartkowski

Remont mostu w Młyńsku

Budowa drogi - Studzienice

Modernizacja drogi

Nowy przystanek w Piecach

Jesteśmy przygotowani do zimy

Działania w zakresie polepszenia usług komunalnych

- wykonanie projektu techniczno- ekonomicznego oświetlenia ulicznego w Gminie
- wdrożenie systemu utrzymania dróg w okresie zimowym
- opracowanie i wdrożenie systemu naprawy dróg gruntowych
- wykonanie dokumentacji projektowej drogi Studzienice – Konarzyny w 90 % sfinansowanej przez Lasy Państwowe.
- doprowadzenie do rozpoczęcia prac projektowych nad drogą Płociczno- Chwarzno
- wykonanie autobusowej wiaty przystankowej w Piecach głównie ze środków PZU
- zaangażowanie finansowo- rzeczowe w utrzymanie dróg firm prywatnych i instytucji (Tartak, Nadleśnictwo, Starostwo Powiatowe,...)
- dokończenie modernizacji oczyszczalni (trawniki, drogi dojazdowe, alam)
- odnowienie remizy OSP w Kaliskach
- wykonanie odwodnienia terenu przy Sali sportowej w Piecach
- przełożenie ok. 300 mb chodnika Kaliska—Frank

*Barbara Pieniuk

Odnowa Wsi ...

Przystąpienie do Pomorskiego Programu Odnowy Wsi w roku 2002 trzech sołectw wywołało dużo emocji w pozostałych. Po prezentacji efektów odnowy na zebraniach wiejskich pozostałe sołectwa również chciały przystąpić do PPOW. Wychodząc naprzeciw zainteresowaniu, i korzystając z tego, iż Wójt Gminy w poprzedniej edycji programu prowadził szkolenia liderów wiejskich i koordynatorów, samorząd gminy zorganizował szkolenie dla Rad Sołeckich, na którym przedstawiono procedurę tworzenia Wieloletnich Programów Odnowy Wsi, wylania do realizacji pierwszych projektów i opisywania ich.

Efekt: w momencie ogłoszenia przez Urząd Marszałkowski rozpoczęcia edycji PPOW w roku 2003, w naszej gminie wszystkie sołectwa były przygotowane do przystąpienia do programu. Szczęście uśmiechnęło się do Dąbrowy, jako że mogliśmy wprowadzić tylko jedno nowe sołectwo. Nie zniechęciło to pozostałych sołectw, które wykorzystują czas na podjęcie niezbędnych uchwał oraz zebrania wiejskie oraz udoskonalają i konsultują swoje Wieloletnie Plany Rozwoju. **Jesteśmy przygotowani na ogłoszenie nowej edycji!**

Program Odnowy Wsi zmienił też sposób myślenia o zarządzaniu gminą, w nowych statutach sołeckich znalazły się zapisy na temat zadań realizowanych przez sołectwo. Samorząd stara się pozostawiać jak najwięcej samodzielności Radom Sołeckim.

Opiekunowie wszystkich sołectw skorzystali ze szkolenia nt. odnowy wsi organizowanego w ramach Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich i są merytorycznie przygotowani do pomocy społeczności lokalnym. Zwiększyła się ich odpowiedzialność za sołectwo pozostające pod ich opieką, mają częstszy kontakt ze "swymi" Sołtysami i Radami Sołeckimi.

Wieloletnie zaniedbania obszarów wiejskich, chroniący wręcz brak pieniędzy spowodował, że sołectwa z dużym entuzjazmem korzystają ze środków pomocowych na remont świetlic, budowę chodników.

Co się działo? Co realizowano ?

- 🏠 Estetyzacja centrum wsi Kaliska – etap II
- 🏠 Ośrodek Rozwoju i Integracji Sołectwa Bartel Wielki – etap II
- 🏠 Utworzenie wiejskiego centrum wypoczynku i integracji na bazie istniejącego parku i świetlicy wiejskiej w Iwicznej
- 🏠 Świetlica integracyjna w Dąbrowie.

Udział mieszkańców w pracach różnych, sponsorzy: 15.676,00 złotych

Koszty poniesione w projekty po stronie Gminy Kaliska: 24.000,00 złotych

Środki pozyskane z Kontraktu wojewódzkiego : 58.818,36 złotych

*Ewa Czeplina, B.Pieniąk

Mienie komunalne i wyprzedaż i wykup w roku 2003

W roku 2003 dokonano sprzedaży 8 działek budowlanych o łącznej powierzchni 0,49 ha na ogólną wartość 60.275 zł

Działki sprzedano na terenie wsi:

- a) Kaliska – szt. 3
- b) Frank – szt. 4
- c) Dąbrowa – szt. 1 wraz z budynkiem po byłej OSP

Wykaz gruntów w roku 2003 polegał jedynie na uregulowaniu stanu prawnego dróg powstałych w wyniku podziału działek budowlanych w miejscowości Frank pow. 1620 m² za ogólną wartość 4.890 zł i w miejscowości Piece pow. 501 m² o wartości 2.000,00 zł

*S.Bławat

Co w Ochotniczych Strażach Pożarnych ?

W Gminie Kaliska funkcjonują 3 jednostki OSP – Kaliska, Piece i Iwiczna.

Liczność drubów strażaków na koniec 2003 r. – 78

Liczba samochodów bojowych – 5, w tym 1 ciężki, 1 średni i 3 lekkie. Przy OSP funkcjonują 2 Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze zrzeszające 15 członków.

W 2003 r. strażacy z Ochotniczych Straży Pożarnych z Gminy Kaliska uczestniczyli w 43 akcjach ratowniczo – gaśniczych, z czego 31 zdarzeń dot. akcji przeprowadzonych na terenie Gminy Kaliska, a 12 poza naszym terenem.

W ubiegłym roku w obiekcie OSP Kaliska zmodernizowano sieć centralnego ogrzewania oraz wymieniono niektóre grzejniki. Odnowiono także Dom Strażaka (wymiana niektórych okien, malowanie ścian, stolarki, elewacji) i odmalowano całą elewację garaży.

*T.Sabiniaż

Rada Gminy Kaliska

Stan Radnych – 15

Komisje Rady Gminy:

Rewizyjna
Dx. Budżetu i Finansów
Gospodarcza
Edukacji, Kultury i Sportu
Dx. Społecznych

Ilość posiedzeń Rady Gminy – 8

Ilość posiedzeń Komisji Rady Gminy:

Rewizyjna – 15
Dx. Budżetu i Finansów – 5
Gospodarcza – 5
Edukacji, Kultury i Sportu – 5
Dx. Społecznych – 5
Wspólne posiedzenia Komisji – 2
Ilość Uchwał podjętych przez Radę Gminy – 57

*B.Pozorska

Świetlice Terapeutyczne

Świetlica Terapeutyczna w Kaliskach i Piecach.

Świetlica to miejsce w którym dzieci i młodzież spędzają swój wolny czas.
W poniedziałki, wtorki, piątki w Gminnym Ośrodku Kultury w Kaliskach,

A w środy i czwartki w Szkole Podstawowej w Piecach. Jednym z celów zajęć prowadzonych w świetlicy jest profilaktyka w zakresie palenia papierosów, spożywania alkoholu, oraz alternatywna forma spędzania czasu wolnego. Prowadzone są zajęcia profilaktyczne – wychowawcze z programu Spójrz inaczej. Celem ich jest rozwijanie umiejętności radzenia sobie z różnymi trudnymi sytuacjami i problemami mogącymi sprzyjać sięgnięciu po alkohol, narkotyki i inne substancje szkodliwe dla zdrowia. Są prowadzone ćwiczenia rozwijające wyobraźnię, gry interakcyjne, zajęcia plastyczne, układy taneczne, psychodrama, organizujemy dyskoteki, spotkania przy ognisku, zajęcia w terenie, zajęcia kulinarne, gdzie młodzież przygotowuje posiłek, a druga część odpowiedzialna jest za nakrycie stołu, wygląd, estetykę.

Dziewczęta zarówno w Kaliskach i Piecach uczą się układów tanecznych, a następnie występują z okazji różnych uroczystości. W roku 2003/04 występowały między innymi na: Bieg trzeźwościowy 1 maj, festyn w Piecach święto szkoły w Piecach, impreza integracyjna z gośćmi z Reinfeld, Leśne Spotkania, Światowy Dzień Rzucania Palenia Papierosów 20 listopada, udział w pochodzie z osobami niepełnosprawnymi pod hasłem: Jednoczymy siły by świat był miły, impreza Walentynkowa dla sponsorów i dobroczyńców w Domu Kultury w Kaliskach, oraz Dzień Babci i Dziadka w Piecach. Dzieci i młodzież z świetlicy w Kaliskach wykonywały również plakaty, rekwizyty dekoracyjne oraz hasła propagujące trzeźwość przeznaczone na festyn Leśne Spotkania. Cała

Grupa była bardzo zaangażowana w te działania. Świetlica w Piecach przygotowywała Światowy Dzień Rzucania Palenia. Wykonywaliśmy rekwizyty, papierosa o dużych rozmiarach, przygotowaliśmy przedstawienie pt. Żyj bez uzależnień. Brałiny udział w kiermaszu świątecznym w Domu Kultury w Kaliskach. Z okazji Dnia św. Walentego zorganizowaliśmy pocztę walentynkową, gdzie wydelegowane osoby rozdawały walentynki dla uczniów szkoły w Piecach. Odbyły się dyskoteki Andrzejkowa, Walentynkowa z konkursami, zabawami. W środy w Piecach chodzimy grać w koszykówkę, tenisa stołowego na salę gimnastyczną. Świetlica jest także miejscem w którym dzieci mogą odrabiać lekcje.

Czas wolny można wykorzystać różnie, ale pozytywnie i negatywnie dla siebie, a świetlica jest miejscem gdzie mają możliwość spędzić czas w konstruktywny dla siebie sposób. Dzieci tym żyją czego się uczą i tu ważne, aby uczyły się tego co dobre.

Katarzyna Zalewska (wychowawca świetlicy)

Wakacje 2003

Wakacje 2003 w Kaliskach – dzieci podczas zajęć plastycznych

NIE PAL !!!

W dniu 20 listopada 2003 roku obchodziliśmy w Zespole Szkół Publicznych w Kaliskach "Światowy Dzień Rzucania Palenia".

Tego dnia rodzice naszych uczniów, którzy palą papierosy mogli skorzystać z bezpłatnych porad i badań specjalistycznych.

We wszystkich klasach gimnazjum zajęcia były prowadzone przez słuchaczy Podyplomowego Studium Pielęgniarskiego. Uczniowie klas szkoły podstawowej i gimnazjum uczestniczyli w różnych konkursach dotyczących profilaktyki antynikotynowej np.: rozwiązywali krzyżówki, układali puzzle a w nagrodę otrzymywali słodczyce.

Odbyły się akademie, na których uczniowie naszej szkoły przedstawili program artystyczny związany z obchodami Światowego Dnia Rzucania Palenia.

* Katarzyna Krause

Stowarzyszenie Rodziców Wychowujących Dzieci Niepełnosprawne "Dziecko Miłość" w Kaliskach

Stowarzyszenie istnieje od marca 1996 roku. Obecnie zrzeszamy 31 rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne z różnego rodzaju schorzeniami fizycznymi i psychicznymi.

W ramach swych działań, stowarzyszenie stara się organizować dla swoich członków imprezy integracyjne, wypoczynek letni i zajęcia rehabilitacyjne. Ze stowarzyszenia i nie tylko wylonila się grupa samopomocowa "Wspaniała Rodzinka", która obecnie liczy 18 dorosłych członków. Grupa spotyka się raz w tygodniu w Domu Kultury w Kaliskach. Zajęcia z Nimi przygotowują i prowadzi Pamił Teresa Jagiello, Dorota Pryba i Wiesława Zimny. Na spotkaniach uczestnicy rozwijają swoje umiejętności plastyczne i techniczne wykonując liczne prace twórcze. Przygotowane rękodzieła są oferowane wszystkim zainteresowanym w celu pozyskania dodatkowych środków na dalszą działalność.

Ze strony ofiarodawców spotykamy się z zainteresowaniem i hojnością.

Naszym wspólnym, najważniejszym wydarzeniem w 2003 roku był zorganizowany we wrześniu jednodniowy festyn pn. "Jednoczymy siły by świat był miły".

Wzięli w nim udział członkowie naszego stowarzyszenia, grupy samopomocowej oraz dzieci i młodzież z Ośrodka Terapii Zajęciowej z Lubieszyna oraz uczestnicy Dziennego Domu Środowiskowego "Pogoda" ze Zblewa. Wśród zaproszonych gości nie brakowało przedstawicieli władz gminnych. Podczas całonocnej imprezy był przemarsz uczestników przez centrum Gminy. W trakcie festynu przeprowadzone były konkursy i loteria fanowa. Główną wygraną był rower rehabilitacyjny. Impreza była świetna, pogoda nam dopisała. Wszyscy uczestnicy doskonale się bawili. Nie brakowało słodyczy, napoi, lodów i gorącej grochówki. Dzięki takim imprezom, udaje się nam zaistnieć w lokalnym środowisku.

Nasze dzieci nie siedzą w domu. Nadal będziemy robić wszystko aby umożliwić im aktywne i godne uczestnictwo w życiu społecznym.

*T.Jagiello

Siedziba "BOR-u" w Kaliskach

Turystyczne Stowarzyszenie Gmin Kociewsko - Borowiackich "Bór", zrzesza 6 gmin: Kaliska, Lubichowo, Osieczka, Osiek, Stara Kiszewa, Zblewo.

Pomysł stworzenia między gminnej organizacji służącej rozwojowi turystyki zrodził się w roku 1992 z inicjatywy Gminy Stara Kiszewa i Gminy Kaliska. Stowarzyszenie zarejestrowane zostało we wrześniu 1995 roku. Obecny jego prezesem jest Wójt Gminy Kaliska - Antoni Cywiński.

Cele Stowarzyszenia to przede wszystkim: podejmowanie działań zmierzających do wykorzystania walorów turystycznych Gmin - członków Stowarzyszenia, przy jednoczesnej ochronie posiadanych zasobów środowiska naturalnego, jak również rozwój bazy turystycznej na terenach członków Stowarzyszenia, organizowanie turystyki wypoczynku oraz promocja regionu.

Biuro Zarządu, którego zadaniem jest realizacja statutowych założeń Stowarzyszenia mieści się obecnie w Urzędzie Gminy Kaliska. Biuro zajmuje się między innymi promocją regionu, bierze udział w targach turystycznych, organizuje kursy prowadzenia działalności agroturystycznej, prowadzi punkt informacji turystycznej i bank informacji o regionie.

Dodatkowo w zakresie naszej działalności, leży ubieganie się o dofinansowanie wszelkiego rodzaju imprez turystycznych - kulturalnych na obszarze Gmin stowarzyszonych z placówek instytucji publicznej, a także współudział w organizacji imprez mających na celu promowanie naszego regionu - min. organizacja Kociewsko - Borowiackiego Rajdu Rowerowego.

Obecnie Stowarzyszenie "BÓR" pracuje nad kilkoma ważnymi projektami zarówno turystycznymi jak i ekoturystycznymi. Do tych pierwszych należą: Budowa wspólnej zintegrowanej informacji turystycznej, rozwój szlaków turystycznych, opracowanie strategii wykorzystywania biopaliw na terenie Kociewia i Borów Tucholskich, rozwój kwater agroturystycznych w gminach należących do Stowarzyszenia, a także projekt dotyczący Edukacji Ekologicznej.

Zamierzamy również wspierać rozwój gospodarczy Gmin Członkowskich, w tym celu włączyliśmy się do współpracy przy tworzeniu międzynarodowego projektu, mającego na celu lepsze wykorzystanie drewna.

Od niedawna jesteśmy również członkami Lokalnej Organizacji Turystycznej Kociewie i prowadzimy współpracę z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Gdańsku oraz z przedstawicielami 2 Nadleśnictw leżących na terenie naszego Stowarzyszenia, mianowicie Nadleśnictwem Lubichowo, z którymi wspólnie pracujemy nad projektem biopaliw i z Nadleśnictwem Kaliska, które jest naszym partnerem w pracy nad projektem Edukacji Ekologicznej.

*H.Miszewska

Szansa dla drzewiarzy - GATE

Rok 2003 był dla Turystycznego Stowarzyszenia Gmin Kociewsko - Borowiackich "Bór" rokiem szczególnym. Siedziba Stowarzyszenia po blisko 4 letniej przerwie powróciła ze Starej Kiszewy, do Kalisk, a Prezesem został ponownie Antoni Cywiński - Wójt Gminy Kaliska. Od tego też roku Stowarzyszenie zmieniło trochę profil swojej działalności i oprócz promocji turystycznej gmin, zajęło się rozwojem gospodarczym regionu w oparciu o zasoby leśne.

Dzięki nawiązanej współpracy podczas promocji rezultatów programu o nazwie - TWIG, który realizowany był w latach 2000-2002 przez Międzynarodową Grupę Przedsiębiorców Okolic Leśnych, Stowarzyszenie "Bór" otrzymało propozycję przystąpienia do podobnego projektu - GATE, dotyczącego zwiększenia wykorzystania drewna w budownictwie. Projekt, którego liderem jest Komisja ds. Leśnictwa Walii, w którym uczestniczyć będzie 5 regionów Europy tj.: Walia, Turynia, Słowenia, Estonia i Województwo Pomorskie, dotyczy zwiększenia zużycia drewna jako surowca konstrukcyjnego poprzez przełamywanie barier i przeszkód ograniczających włączenie drewna jako materiału wykorzystywanego w budownictwie. Projekt GATE ma na celu stworzenie trwałych sieci współpracy pomiędzy przetwórcami drewna architektami, leśnikami z wszystkich uczestniczących regionów.

Projekt realizowany jest w ramach Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III C, mającej na celu wymianę doświadczeń między regionami Europy. Projekt trwać będzie 36 miesięcy, od lipca 2004 do grudnia 2007 r.

Partnerami krajowymi Stowarzyszenia w projekcie są Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku i Urząd Marszałkowski.

*Hanna Miszewska

Kociewsko-Borowiacki Rajd Rowerowy

Prace nad ścieżkami turystycznymi

Język angielski...

Do you speak English?

Od października 2003 w Kaliskach uruchomiono naukę języka angielskiego dla dorosłych. Po rozeznaniu ofert szkół językowych, wybrano szkołę WEBSTER Trójmiasta. Uczy nas Pani Elżbieta Wiśniewska. Zajęcia prowadzone są w dwóch grupach dla początkujących i dla zaawansowanych w poniedziałki i czwartki. W każdej z grup jest ok. 9 osób. Angielskiego uczą się mieszkańcy naszej Gminy i sąsiedzi, młodzi i ... młodszy, urzędnicy z Kalisk i Zblewa (naszym urzędnikiem przykładem świeci sam Wójt - też się uczy!). W 2004 roku też będziemy się uczyć angielskiego, i dołożymy starań by zajęć było więcej, dla większej liczby chętnych i by było ... taniej.

*Ewa Czeplina

50 – lecie Klubu Sportowego VICTORIA KALISKA

Odrobinę historii ...

Klub Sportowy LZS Kaliska został założony w 1953 r. z inicjatywy Pana Jerzego Grzonki i grupki młodzieży pragnącej uprawiać sport oraz pracować na rzecz klubu.

W roku 1956 do nazwy LZS Kaliska dodano VICTORIA

Na początku klub liczył 25 członków.

Pierwszą sekcją, która powstała była sekcja piłki nożnej, ale klub nie posiadał jeszcze żadnego boiska. Jesienią tego roku powstała także sekcja tenisa stołowego, organizowano również rozgrywki w piłkę siatkową i lekkoatletyczne biegi.

Teren na pierwsze boisko sportowe, klub otrzymał w prezencie od Pana Spitzy z Kalisk.

Pierwsze spotkanie piłkarskie rozegrane zostało z piłkarzami z Pieców.

Początki były trudne, ale Przewodniczący klubu Pan Jerzy Grzonka organizował życie sportowe jak również zabiegał o środki finansowe i sprzęt sportowy.

Gminna Spółdzielnia SCh Kaliska finansowała działalność LZS Victoria jak również udostępniała samochód "Nysa" do przewożenia zawodników na mecze.

W 1955 roku w rozgrywkach tenisa stołowego, klub zajął drugie miejsce

za Włókniarzem Starogard.

Sekcja piłki nożnej rozpoczęła rozgrywki w lidze "W" i zajęła pierwsze miejsce i awans do klasy C.

W roku 1957 utworzona została nowa sekcja podnoszenia ciężarów, która wzięła udział w Spartakiadzie Wojewódzkiej w Tczewie i zdobyła dwa tytuły wicemistrzowskie.

W 1958 roku w rozgrywkach piłkarskich klasy C, piłkarze zajęli drugie miejsce i dwukrotnie zdobyli puchar PZGS.

W mistrzostwach Polski LZS w Kielcach, Pan Jerzy Grzonka zdobył pierwsze miejsce w wadze lekkiej wynikiem 255 kg. Również w mistrzostwach Wybrzeża, Pan Zbigniew Szarf zajął pierwsze miejsce w wadze ciężkiej wynikiem 297,5 kg oraz dwa tytuły wicemistrzowskie.

Także w tym roku swoje pierwsze sukcesy w tenisie stołowym odniósł Ryszard Ebertowski (tytuł mistrza powiatu), a w roku 1959 ten sukces powtórzył Wiktor Machnikowski.

W późniejszym okresie ciężarowcy zajmują trzecie miejsce w Lidze wojewódzkiej.

Pan Jerzy Grzonka zdobywa tytuł mistrza w wadze lekkiej w mistrzostwach województwa, oraz II tytuł mistrza w kategorii seniora. Drużyna piłkarska zdobyła pierwsze miejsce w klasie "C" i awansowała do klasy "B".

15 października 1960 roku gościem w Kaliskach był Mistrz Olimpijski w podnoszeniu ciężarów w wadze półciężkiej z Rzymu, Ireneusz Palirski, który dał pokaz trójboju, a następnie spotkał się z mieszkańcami Kalisk.

Od 1963 roku przewodniczącymi Victorii byli: Hubert Szynalewski, Wiktor Machnikowski, Krystyna Mikoś, Karol Mikułski, Tadeusz Skórczewski, Antoni Cywiński oraz Ryszard Kupka.

W 1980 roku nastąpiła modernizacja nawierzchni starego boiska.

W latach 1993 – 95 drużyna tenisistów stołowych VICTORII grała w lidze okręgowej, drużyną kierował Krystian Rompa.

W latach 1991- 99 odbywały się prace związane z budową stadionu. Uroczyste otwarcie odbyło się 31 lipca 1999 roku - mecz VICTORIA – WISŁA Tczew.

W sezonie 1999/ 2000 zgłoszono juniorów rocznika 1998 do rozgrywek związkowych.

W klubie Victoria rozgrywki piłkarskie prowadzone przez OZPN w Gdańsku toczą się nieprzerwanie od 1953 r. do dnia dzisiejszego.

Pan Franciszek Wysokiński pierwszym Honorowym Obywatelem naszej Gminy

Pana Franka w naszej gminie nikomu przedstawiać nie trzeba. Leczy kilka pokoleń naszych mieszkańców. W ubiegłym roku obchodził 50-cio lecie pracy zawodowej.

W podziękowaniu za długoletnią pracę Rada Gminy na wniosek Wójta przyznała panu Franciszkowi Wysokińskiemu pierwsze wyróżnienie Honorowego Obywatela Gminy.

Stosowną uchwałę podjęto 3 grudnia, natomiast uroczystość wręczenia wyróżnienia odbyła się na uroczystej Sesji Rady Gminy w dniu 29 grudnia 2003r. Na sesję przybyła rodzina Pana Wysokińskiego, Jego synowie, synowe i wnuki. Były kwiaty, życzenia, i toast szampanem...

50 lat minęło .....

W 2003 roku jubileusz 50—lecia Pożycia Małżeńskiego obchodzili Państwo:

- 1/ Zofia i Jan Kielaińscy z Kalisk
- 2/ Józefina i Klemens Machuta z Kalisk
- 3/ Anna i Zygmunt Rożewicz z Kalisk
- 4/ Janina i Leon Glinieccy z Pieców
- 5/ Halina i Feliks Fromholc z Kalisk
- 6/ Jadwiga i Walentyn Dera z Bartła Wielkiego

Z tej okazji Złotych Jubilatów odwiedzał Wójt Gminy, Sekretarz Gminy i Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego. Jubilatów dekorowano medalami "Za długoletnie pożycie małżeńskie" przyznanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wręczono symboliczne upominki i kwiaty.

Dostojnym Jubilatom życzymy jeszcze wielu lat w zdrowiu, szczęściu oraz satysfakcji z przeżytych wspólnie lat

*Maria Wysocka

Wizyta polityków z Reinfeld

Rok 2003 obfituje w wydarzenia związane z cyfrą "5". I tak, właśnie tego roku obchodziliśmy 5-tą rocznicę podpisania Aktu Partnerstwa pomiędzy Gminami Kaliska – Reinfeld. Zupełnie nieoczekiwanie, swoją wizytę w Kaliskach zapowiedział nowo wybrany Burmistrz Reinfeld, Pan Gerhard Horn. Podczas krótkiego pobytu, w dniu 20 września, w godzinach wieczornych, na planu Odnowy Wsi w Kaliskach odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy Gmin Partnerstkich. Tam swoje miejsce znalazł herb miasta Reinfeld. Uczestnikami tych odwiedzin byli również Pan Hans-Peter Lippardt – Przewodniczący Rady Miasta oraz znany nam i lubiany Pan Detlev Andresen.

* B.Pieniąk

Odwiedziny Mieszkańców Reinfeld

W dniach od 03 do 06 lipca na terenie naszej Gminy przebywała 34 osobowa grupa Gości z Reinfeld. Przekrój wiekowy i zawodowy był bardzo zróżnicowany. Przyjechali do nas ludzie młodzi w wieku 18 lat ale był też emeryt w wieku 81 lat. Byli nauczyciele i emeryci, gospodynie domowe, był fotograf i modystka. Wielu z nich przyjechało do nas po raz kolejny ale było również kilka osób, które gościły u nas pierwszy raz. Jak to już wcześniej bywało, mieszkańców Reinfeld przyjmowały nasze Rodziny w swoich domach.

W wielu przypadkach są to kilkunastoletnie przyjaźnie polsko – niemieckie.

* B.Pieniąk

Młodzież w Reinfeld w czerwcu 2003 roku

Pierwszy dzień, 26.VI.03r. (wyjazd, gra w kręgle)

W Reinfeld młodzież została przywitana przez Burmistrza Miasta – Gerharda Horn i Britte Lammert – osobę zajmującą się kontaktami z Polską. Tego dnia wolny czas wykorzystany został na grę w kręgle.

Drugi dzień, 27.VI.03r. (Kielierwoche)

Po śniadaniu u rodzin goszczących, pociągłem odbył się wyjazd do stolicy landu Schleswig – Holstein, Kielu. Na głównym placu odbywała się impreza promująca produkty turystyczne, i nie tylko. Wszędzie ustawione były stoiska różnych państw, w tym Polski.

Trzeci dzień, 28.VI.03r. (Ferma strusi w Hohenfelde)
Tego dnia pokazano naszym uczniom fermę strusi, bardzo zreszta podobną do tej z Garczyna.

Czwarty dzień, 29.VI.03r. (Pochód ludowy w Lubece)
W Lubece w tym dniu odbywał się na pochód ludowy. Głównymi ulicami tego miasta z herbem Kalisk, w specjalnych strojach nasi młodzi przedstawiciele uczestniczyli w pochodzie przebierańców.

Piąty dzień, 30.VI.03r. (Powrót)

Choć zawsze żał wyjeżdżać z Reinfeld, to jednak w Kaliskach ktoś przecież na nich czekał i tęsknił!

* B.Pieniąk

Uczyliśmy się języka niemieckiego...

Na intensywną naukę języka niemieckiego w Reinfeld pojechało 8 osób. Uczestnikami byli pracownicy samorządu, przedsiębiorcy, pracownik Stowarzyszenia Turystycznego BÓR i nauczycielka naszego ZSP, która zapoczątkowała w ubiegłym roku kolejną grupę osób, które podjęły naukę niemieckiego w Kaliskach. Od miesiąca października naukę języka prowadzą na trzech kursach w Kaliskach Panowie Wojtek Wałaszewski i Leszek Burezyk. Przedsiębiorcy, którzy uczestniczyli w tym seminarium (Pani Alicja Jutrzenka – Trzebiatowska i Pan Maciej Wysocki) zadeklarowali swoje aktywne uczestnictwo w pracach dotyczących bezpośredniej współpracy ze stroną niemiecką.

Znajomość języka obcego jest ważnym elementem w pracy zawodowej i choćby minimalna wiedza pozwala nam nie czuć się bezimiennym w dialogu z partnerem zagranicznym.

*Barbara Pieniek

PROGRAM AKTYWIZACJI OBSZARÓW WIEJSKICH

Przyszłość naszego kraju w dużej mierze uzależniona jest od umiejętności poradzenia sobie z problemami polskiej wsi. Aby je rozwiązać, wieś wymaga ogólnopolskiego wsparcia środkami publicznymi. Wsparcie takie, zarówno środkami krajowymi jak i w niedalekiej przyszłości pochodzącymi z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, musi być dobrze przemyślane, właściwie zorganizowane i skierowane na obszary stymulujące rozwój.

- Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich (PAOW) jest konkretnym wsparciem realizacji polityki strukturalnej rozwoju obszarów wiejskich.

Program szkoleniowy umożliwił uczestniczącym jednostkom samorządu terytorialnego lepsze planowanie i wdrażanie projektów rozwoju instytucjonalnego. Program realizowany na zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej.

Realizacja projektu wymaga współpracy z Sołtysami i Radami Sołecznymi, Grupami Odnowy Wsi, przedsiębiorcami i pracodawcami z terenu naszej Gminy.

W ramach szkolenia przygotowano projekt „Kaliski Inkubator Aktywności Społeczno-Zawodowej KIASZ”, który prezentowano na wrześniowej Konferencji Podsumowującej.

Największym powodzeniem wśród szkoleń specjalistycznych w naszej gminie cieszyło się szkolenie nt. odnowy wsi – wzięli w nim udział wszyscy opiekunowie sołectw.

Konferencja połączona była z wystawą dorobku samorządów. Urząd Gminy otrzymał Certyfikat z zakresu ukończenia szkoleń z zakresu Nowoczesnego Zarządzania w Administracji Publicznej.

*B. Pieniek

V "Leśne Spotkania" Kaliska 2003

Tradycyjnie w sierpniu spotkaliśmy się całymi rodzinami na stadionie w Kaliskach aby bawić się bez alkoholu, przemocy i narkotyków. Program był tak przygotowany, aby każdy mógł znaleźć dla siebie coś interesującego. Gwiazdą imprezy był Mieczysław Szczeciński. Jak zwykle dużym powodzeniem cieszyła się loteria fantowa. Wielu z nas cichutko marzyło o głównej wygranej – rowerze górskim. Za Leśne Spotkania Kaliska 2003, Samorząd Gminy otrzymał od Marszałka Województwa Pomorskiego Wyróżnienie i kwotę 3000, 00 złotych. Organizatorami festynu był Dom Kultury, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Urząd Gminy.

*B.Pieniak

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

80-009 Ustka, ul. Okrężna 21/27

Główny dnia 13 października 2003 roku

Zarząd Województwa Pomorskiego
przyznaje
Samorządowi Gminy Kaliska
wyróżnienie - 3 000 zł
w konkursie „Letni program profilaktyczny”
za realizację programu
„Festyn gminny p.n.:
Leśne Spotkania 2003”.

A. Ustka
Marszałek
Województwa Pomorskiego

Propagujemy trzeźwość

1 maja 2003 po raz czwarty odbył się w naszej gminie ULICZNY BIEG TRZEŹWOŚCIOWY O PUCHAR WÓJTA. Zawodnicy, których w tym roku było ponad stu, wystartowali w kilku grupach wiekowych. Najmłodszy uczestnik miał cztery lata, a najstarszy powyżej pięćdziesięciu. Najliczniej reprezentowana była grupa dzieci w wieku szkolnym między 7 a 12 rokiem życia. Wśród biegających znaleźli się nie tylko mieszkańcy naszej gminy, ale też goście, którzy preferują taką formę aktywności. Dla najlepszych były puchary i liczne nagrody rzeczowe, a po biegu kielbaska z ruszta i napoje. Startujący, szczególnie przyjeźdźni, podkreślali miłą i serdeczną atmosferę towarzyszącą zmaganiom sportowym.

Pełnomocnik Wójta Gminy ds. Profilaktyki mgr B. Płonka

Kaliski Bieg Trzeźwościowy o Puchar Wójta

KULTURA

Pierwszy, ale wspaniały Turniej Sołectw !

W turnieju wzięło udział osiem sołectw gminy Kaliska. Każdy zespół liczył 4 mieszkańców danego sołectwa, oraz jednego członka zasiadającego w jury. Ponadto każde sołectwo wspierały duże grupy kibiców, którzy tego dnia licznie przybyli do kaliskiego GOK-u.

Jan Neugebauer - przewodniczący jury uprzedził, że turniej sołectw to zabawa, a ewentualne pretensje załatwiać należy w barze a nie na ringu. Dodał także, że po zakończeniu imprezy jury wyjedzie z GOK-u w asyście policji. Jednym słowem - jury ma ochronę - nie warto z nimi zadzierać.

Konferansjerami wieczoru zostali: Danuta Guzińska - Zaremba - dyrektor GOK, oraz Antoni Cywiński - wójt gminy Kaliska. Przed trudnymi zmaganiem wszystkie zespoły zmuszone były zatańczyć w rytm piosenki "My jesteśmy krasnoludki" i oczywiście zastosować odpowiednią gestykulację. Nikt nie miał już wówczas wątpliwości, że będzie lekko i łatwo.

O wspaniałej atmosferze zmagani pomiędzy przedstawicielami Sołectw pisaliśmy już w "Goncu" ale należy raz jeszcze podkreślić, że tylko od nas samych zależy czy się dobrze bawimy.

Sponsorzy nagradzali pucharami sołectwa, które ich zdaniem przygotowały się najlepiej w wybranych przez siebie kategoriach. Pani Alicja Jutrzenka— Trzebiatowska w imieniu firmy OknoPlast wręczyła puchar za najładniejsze stoisko sołectwu Piece, za najlepiej opowiedziany dowcip puchar powędrował do Studzienice— bo jak stwierdził ofiarodawca— Włodzimierz Jeleniewski (agencja ubezpieczeniowa) "trzeba mieć to coś" by opowiadać kawały (a p. Marian Kujawski to ma...). Pan Piotr Leppek (BRAVA Trans) przyznał puchar drużynie z Cieciorki za wiadomości o gminie Kaliska. Pan Maciej Wysokiński (STOL-KAL) przyznał puchar za najciekawsze logo największemu sołectwu— Kaliskom.

Był też puchar za nostalgię... Dyrektor GOK-u przyznała go drużynie z Pieców. Puchar Wójta Gminy za I miejsce w turnieju otrzymała Cieciorka a oprócz tego 250 zł do dyspozycji Rady Sołectkiej. Dąbrowa za II miejsce - 150zł, a Kaliska za III miejsce - 100zł. Maraton sołectw zakończono ok. 23-ciej. Ale potem była zabawa!
Do zobaczenia na Turnieju w 2004 roku !

*B.Pieniuk, E.Czeplina

Kiermasz Świąteczny w GOK-u

Przez dwa przedświąteczne dni 13 i 14 grudnia (sobota i niedziela) w Domu Kultury trwał Kiermasz Świąteczny. Kiermasz to nowy pomysł niestrudzonej Danusi— Dyrektorki GOK-u. Uczestniczyli w nim nie tylko mieszkańcy naszej gminy, swoje prace prezentowali i sprzedawali również "sąsiedzi zza miedzy" z tajemnicza Pani z Lip, oraz rzeźbiarze z Czarnej Wody pan Andrzej Prabucki i Galeria Pana Michała Ostoji-Lniskiego. "Wspaniała Rodzinka" oprócz wspomnianych kartek, oferowała fantazyjne butelki, klamerki, ramki do zdjęć i obrazki. Można było kupić obrazki (małe i bardzo duże) wykonane przez Państwa Grażynę i Tadeusza Leśnik haftem krzyżykowym. Były stroiki duże i małe przygotowane przez: Pani Kamińskie Gizele (z Franku) i Marię (z Pieców), Krystynę Lugowską (z Kalisk). Były też rzeźby z Czarnej Wody znane i lubiane u nas aniolki, ptaszki, płaskorzeźby i z Kalisk pana Krzysztofa Kreta, również znanego z wystaw Sami Swoi. Na fantastyczny pomysł wpadły Panie z Pieców i w swojej ofercie miały małeńkie złote aniolki. Cudeńka! Wykonane z ...makaronu!!
*Ewa Czeplina

Piąty już raz !!! Wernisaż "Sami Swoi"

Z obserwacji wynika, iż wielu ludzi na terenie naszej Gminy zajmuje się różnymi formami twórczości. Pani Dyrektorka GOK-u, Danuta Guzińska – Zaremba postanowiła to wykorzystać i tak narodził się pomysł wernisażu.

Wernisaż rośnie z roku na rok. Niektórzy tworzą tylko na ten wernisaż, mobilizuje ich do tworzenia nowych prac. Niektórzy wystawiają swoje prace tylko raz. Mamy tu prezentacje rzeźby, haftu, malarstwa, fryzjerstwa artystycznego; są też rzeczy nieklasyfikowalne pod względem artystycznym np. ozdabianie książek.

Choć wystawców jest zawsze ok. 20- stu, wciąż rośnie liczba odwiedzających naszą imprezę. Na pierwszym wernisażu było ok. 100 osób, a na ostatnim w dniu otwarcia przyszło ok.500. Również w ciągu tygodnia wystawę odwiedziło ponad 1000 osób. Jest to na pewno ewenement jak na taką miejscowość.

Pierwsza wystawa była bardzo trudna – namawianie i wyciąganie na siłę, dużo dzwonienia przekonywania, że warto. Teraz społeczeństwo się przyzwyczało; wielu z wystawców odważyło się spróbować kiedy zobaczyli jak to wygląda.

Wernisaż nie zależy od nas tylko od twórców. "To oni są prawdziwymi twórcami tego wydarzenia, a my staramy się je tylko upiększyć" – powiedziała Pani Dyrektorka. Każdy wernisaż ma inną duszę, inny motyw przewodni. W 2003 roku motto wernisażu brzmiało: "A pod tchnieniem wiatru szuwały się klonią."

Trochę historii ...

Gmina Kaliska leży na dawnym szlaku bursztynowym. Pierwsze wzmianki o miejscowości występują w dokumencie pisany z 1766 roku. Rozwój wsi nastąpił po wybudowaniu w 1873 roku linii kolejowej łączącej Berlin z Królewcem i uruchomieniu dużego tartaku w 1902 roku. Na przełomie roku 1910-1911 ludność ewangelicka wybudowała mały kościół w stylu neogotyckim usytuowany w pobliżu stacji kolejowej. Rozbudowany po wojnie tartak stał się największym tego typu zakładem na Pomorzu Gdańskim. W latach 90-tych dokonano przebudowy kościoła nie niszcząc jednak jego pierwotnego charakteru. Iwiczno- miejscowość wchodząca w skład gminy odległa od Kalisk o 3 km. Pierwsze wzmianki o Iwicznie pochodzą z 1402 roku. To tu urodził się w roku 1874 Łydor Gulgowski- twórca pierwszego w Polsce skansenu we Wdzydzach Kiszewskich. Mimo groźnego pożaru w 1959 roku zachowało się kilka XIX-wiecznych chat oraz ponad stuletnia figura przydrożna. Także o niecałe 3 km od Kalisk umiejscowiona jest miejscowość Piece. Rozwój osady Pieców przypada na koniec XIX wieku. W latach 1911- 1913, na wzgórzu zwanym Czubnicą powstał kościół katolicki pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, który przeznaczony był pierwotnie również dla mieszkańców Kalisk. Do najcenniejszych zabytków należy chata kryta strzechą, której powstanie datuje się na XIX wiek. Na terenie gminy leżą też inne mniejsze miejscowości takie jak Cieciorka czy Studzienice. Powstanie pierwszej z nich datuje się na rok 1789, ponieważ z tego okresu pochodzą wzmianki o karczmie królewskiej z tej miejscowości. W drugiej również istniała karczma królewska, a ponadto ochotnicy ze Studzienic brali czynny udział w odsieczy wiedeńskiej w 1630 roku.

Usytuowanie – położenie geograficzne, charakterystyka

Gmina Kaliska położona jest w południowo- zachodniej części województwa pomorskiego. Powierzchnia tej jednostki terytorialnej wynosi 110 km², ludność zaś około 5000 osób. Jest to gmina wiejska, w skład której wchodzi 8 sołectw oraz 26 wsi i przysiółków. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi około 43 osób na km².

Gmina wiejska Kaliska położona jest na granicy dwóch różnych pod względem ukształtowania powierzchni i typów krajobrazu krain fizyczno- geograficznych. Mowa tutaj o Pojezierzu Starogardzkim (większe jeziora położone w gminie to jezioro Czechowskie i Jezioro Niedackie) i największym kompleksie leśnym Polski północnej Borach Tucholskich. Z większych rzek należy tutaj jeszcze wymienić rzekę Wdę.

Dorzecze dolnej Wierzycy i Wdy stanowi oryginalny region historyczno- etnograficzny, nazywany Kociewiem. Region ten charakteryzuje wyraźna odrębność kulturowa (strój, architektura, obrzędowość) i językowa (gwara). Gmina Kaliska położona jest w części Kociewia, określanej jako Kociewie Leśne.

Środowisko przyrodnicze gminy Kaliska jest środowiskiem nie zdegradowanym i o znikomym stopniu zanieczyszczenia, z wyjątkiem Wdy. Charakter gminy określić można jako leśno- rolniczy. Lesistość gminy jest bardzo wysoka i wynosi 71,5 % powierzchni. W województwie pomorskim jedynie sąsiadujące z Kaliskami gminy Osiek i Osieczna mają wyższy stopień lesistości.

Bogactwa naturalne gminy Kaliska stanowią takie kopaliny użyteczne, jak: piaski, żwiry, ropy i gliny, a także - co w kontekście wysokiej lesistości jest oczywiste- zasoby leśne, będące jednocześnie surowcem dla zlokalizowanego zarówno w gminie Kaliska , jak i w gminach sąsiadujących , przetwórstwa drewna.

Gmina Kaliska położona jest na osi drogi krajowej nr 22, łączącej Berlin poprzez Tczew i Malbork z Elblągiem (Kaliningradem). Drugą – obok drogowej- nitkę infrastruktury komunikacyjnej miały ważny strategiczny charakter w układzie komunikacyjnym państw Układu Warszawskiego (do lat osiemdziesiątych droga nr 22 w nomenklaturze oznaczeń drogowych nosiła nazwę T- 81).

Strategiczny charakter wynikał zaś z faktu, iż droga ta była (i nadal jest) najbliższym połączeniem radzieckiej podówczas enklawy kaliningradzkiej z Berlinem.

Gmina Kaliska jest gminą leśno- przemysłową. Duża część aktywnych zawodowo pracuje w działach: przemysł, transport i edukacja.

Gminę Kaliska można zaliczyć do wyspecjalizowanych w przemyśle drzewnym i gospodarce leśnej. Na terenie gminy działa z powodzeniem kilka firm prywatnych w zakresie usług leśnych oraz tartak w Kaliskach.

* B.Pieniak

Czy znasz te miejsca?

